

## Bijlage 4: Voorgeschreven maatregelen

---

### 3.5 Maatregelen

#### 3.5.1 Mitigerende maatregelen

- In de exploitatiefase worden onder de rosse vleermuis aanvaringsslachtoffers verwacht. Voor rosse vleermuis is een stilstandvoorziening benodigd, om een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding met zekerheid uit te sluiten. Deze stilstandvoorziening wordt op elke windturbine geplaatst, zodat er geen sprake is van een aantasting van de gunstige staat van instandhouding. De stilstandvoorziening bevat vleermuisvriendelijke algoritmen, afgestemd op de gemeten vleermuisactiviteit in het windpark, waarmee het aantal aanvaringsslachtoffers tot 80-90% omlaag kan worden gebracht met een verlies aan energieopbrengst van minder dan 1%.
- In de exploitatiefase worden onder de grutto aanvaringsslachtoffers verwacht. Additionele en cumulatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding kunnen worden uitgesloten door een stilstandvoorziening of 'slim' detectiesysteem op de windturbines in de broedperiode te realiseren. In Q2-Q3 van 2023 wordt nader veldonderzoek uitgevoerd naar de aantallen en het vlieggedrag (routes en vlieghoogte) van de grutto rondom de geplande windturbines. Dit onderzoek geeft nader inzicht over welke windturbines en onder welke omstandigheden (periode, tijd van de dag) er potentiële aanvaringen kunnen plaatsvinden. Op die manier kan de stilstandvoorziening specifiekere worden gemaakt tot een beperkte periode en tijd van de dag. Het aanvullende veldonderzoek naar de grutto biedt meer inzicht, waardoor onderstaande voorwaarden van de stilstandvoorziening kunnen worden gespecificeerd, waarmee een gelijkwaardige, dan wel betere bescherming van de grutto wordt geboden.
- De voor nu beoogde stilstandvoorziening zal voldoen aan de volgende voorwaarden, maar kan op basis van resultaten van het veldonderzoek nader worden gespecificeerd binnen ondergenoemde kaders:
  - Windturbine 2 en 3 worden voorzien van de stilstandvoorziening specifiek voor grutto.
  - De stilstandvoorziening wordt in werking gesteld gedurende de daglichtperiode (tussen zonsopkomst en zonsondergang).
  - De stilstandvoorziening wordt in werking gesteld gedurende de periode in het jaar dat veel baltsvluchten en risicovolle vluchten op rotorhoogte plaatsvinden. Deze periode is tussen half maart en half mei.
- Het 'slimme' detectiesysteem wordt in ieder geval geïnstalleerd t.b.v. windturbine 2 en 3. Gedurende de daglichtperiode in de broedperiode detecteert het systeem actief de grutto en zet de relevante windturbines stil om aanvaringsslachtoffers te voorkomen.
- In de aanlegfase van het windpark zijn werkzaamheden aan watergangen beoogd. In de aanlegfase dienen negatieve effecten op de verblijfplaatsen en leefgebied van de heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren te worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen (en het aanvragen van ontheffing).
- Voor heikikker dienen werkzaamheden aan watergangen te worden uitgevoerd in de periode tussen 15 juli en 1 oktober (buiten voortplantings- en overwinteringsperiode). Voor rugstreeppad dienen werkzaamheden aan watergangen te worden uitgevoerd in de periode 1 augustus tot 15 oktober (buiten voortplantings- en overwinteringsperiode).
- Voorafgaand aan de aanleg van de toegangswegen worden de planlocaties gemaaid onder toezicht van een ecoloog. Hierbij wordt voor de maaier uitgelopen en worden minder mobiele exemplaren van de heikikker en rugstreeppad weggevangen en overgezet naar geschikt habitat in de directe omgeving. Hiermee wordt voorkomen dat door de aanleg van de toegangswegen heikikkers en rugstreeppadden gedood worden.

- In de voortplantingsperiode van de rugstreeppad dient te worden voorkomen dat op het werkterrein (tijdelijke) grond en/of zanddepots, takkenbossen en plassen ontstaan die kunnen dienen als voortplantingsbiotoop van de rugstreeppad.
- Voor platte schijfhoren dient het verplaatsen van de ongewervelden en de selectie van watervegetaties met potentieel aanwezige individuen door een deskundige te worden uitgevoerd onder voor de soort gunstige watercondities (temperatuur niet rond vriespunt) en zodra de watervegetatie zich voldoende heeft ontwikkeld (mei-juni). Daarbij dient de waterbodem van de ontvangende watergang zo min mogelijk te worden beroerd.
- Voor platte schijfhoren dient op de locatie waar een demping gepland is, de bagger met een kraan te worden uitgegraven. Bij het verplaatsen van de platte schijfhoren dient zoveel mogelijk geschikte watervegetatie, van de te dempen sloten, mee te worden verplaatst om zoveel mogelijk geschikte vegetatie en soorten over te brengen naar de sloten buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.
- Voor Rode Lijst soorten brede waterpest en bruin blauwtje worden de groeiplaatsen in/bij de bermen en oevers van watergangen vooraf in kaart gebracht en zoveel mogelijk ontzien bij de werkzaamheden.
- Gedurende de aanlegfase kan de aanlegfase een negatieve invloed hebben op de verblijfplaatsen van Rode Lijst soorten wezel en haas. Werkzaamheden worden derhalve buiten de kwetsbare periode uitgevoerd (februari-augustus).

### *3.5.2 Compenserende maatregelen*

De compenserende maatregelen die getroffen worden voor weidevogels grutto en velduil zijn nader toegelicht in een compensatieplan (bijlage 7).